خبر

توزیع بسته امنیت غذایی تا قبل از ماه رمضان

• **فارس:** وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ضمن اشاره به اجرای سیاست‌های رفاهی دولت گفت: امسال نیز مانند سال گذشته توزیع بسته‌های امنیت غذایی در دستور کار قرار دارد و نخستین مرحله از آن تا قبل از ماه رمضان صورت می‌گیرد.

وام ۶۰ میلیونی مسکن نه سپرده می‌خواهد نه اوراق

• **ایسنا:** متقاضیان دریافت وام ۶۰ میلیونی مسکن نیازی به سپرده‌گذاری یا خرید اوراق در فرابورس ندارند. با مصوبه اخیر شورای پول و اعتبار درباره افزایش سقف وام مسکن، در کنار راه‌اندازی صندوق پس‌انداز مسکن نوعی دیگر از تسهیلات‌دهی در این حوزه نیز به تصویب رسید که شرایط متفاوتی نسبت به وام‌های قبلی دارد. شورای پول و اعتبار با توجه به پیشنهاد بانک مرکزی طرحی را مصوب کرد که براساس آن کلیه بانک‌ها غیر از بانک‌های تخصصی، یعنی همه بانک‌های تجاری اعم از دولتی یا غیردولتی موظف به ارائه تسهیلات مسکن تا سقف ۶۰ میلیون تومان شدند. بر این اساس امکان اعطای تسهیلات خرید و ساخت مسکن در سه بخش تعیین شد؛ به‌گونه‌ای که این وام به ازای هر واحد مسکونی در شهر تهران تا ۶۰ میلیون تومان، شهرهای بزرگ بالای ۲۰۰ هزار نفر جمعیت ۵۰ میلیون تومان و برای سایر مناطق شهری تا ۴۰ میلیون تومان اختصاص یافت. اما وام جدید که با توجه به مناطق تعیین‌شده بین ۴۰ تا ۶۰ میلیون تومان است، نه مانند وام‌های ۴۰ تا ۸۰ میلیون تومانی صندوق پس‌انداز مسکن به سپرده‌گذاری نیاز دارد و نه مثل وام ۳۵ میلیون تومانی که از سوی بانک مسکن پرداخت می‌شود نیازمند خرید اوراق از طریق فرابورس است.

مسعود نیلی:

جبران کسری بودجه هدفمندی یارانه‌ها در مرحله سناریونویسی

• **تسنیم:** مشاور رئیس‌جمهور در امور اقتصادی در پاسخ به این سؤال که دولت چه سناریوهایی برای جبران کسری بودجه هدفمندی یارانه‌ها در سال ۹۴ دارد؟ اظهار کرد: انشاءالله بعد از نهایی‌شدن، حتما نتایج اعلام می‌شود، ولی هنوز بررسی‌ها تمام نشده است. مسعود نیلی درباره تعداد سناریوهای درحال بررسی و همچنین اینکه آیا تمرکز دولت بر افزایش قیمت حامل‌های انرژی خواهد بود یا حذف دهک‌های بالای درآمدی، نیز گفت: اجازه دهید بعد از جمع‌بندی نهایی نتایج از سوی آقای نوبخت اعلام شود.

توافق هسته‌ای، بازار دفاتر تجاری دوبی را سکه می‌کند

• **تسنیم:** یک مؤسسه تحقیقاتی پیش‌بینی کرد توافق هسته‌ای غرب با ایران به سود اقتصاد امارات تمام خواهد شد و نوشت: چشم‌انداز عادی‌شدن روابط ایران با کشورهای دیگر جهان، می‌تواند نتایج عظیمی برای بازار دفاتر تجاری دوبی داشته باشد. به گزارش پایگاه خبری عربین بیزینس، مؤسسه کلاتونز، در گزارشی نوشت، «اگر روابط تجاری با همسایه شمالی امارات عادی شود، این احتمال وجود دارد که تجار بین‌المللی فعالیت‌های تجاری خود در ایران را از طریق دوبی انجام دهند».براساس گزارش چشم‌انداز املاک تجاری دوبی در بهار ۲۰۱۵، که توسط مؤسسه کلاتونز منتشر شد، اجاره‌بهای دفاتر تجاری درجه‌یک در سال ۲۰۱۴، ۱۴ درصد رشد داشت، درحالی‌که نرخ اجاره دفاتر درجه‌دو، رشدی ۲۴ درصدی را در سال گذشته تجربه کرد.

اقساط ماهانه وام خانه اولی‌ها

• **تسنیم:** اصغر میرمحمدصادقی، معاون اعتبارات بانک مرکزی، با تاکیدبر اینکه وام‌های جدید مسکن به هیچ‌وجه تورم‌زا نیست، گفت: در بازپرداخت تسهیلات ۸۰، ۶۰ و ۴۰ میلیون تومانی، میزان اقساط ماهانه به‌ترتیب یک‌میلیون و ۱۵۰ هزار تومان، ۸۶۲ هزار تومان و ۵۷۵ هزار تومان است.

حق واسطه ۱۵ درصدی شرکت‌ها برای فروش هواپیما به ایران

• **ایلنا:** وزیر راه و ترابری دوره اصلاحات با اشاره به پرداخت ۱۵ درصدی پورسانت به کشورهای واسطه، گفت: درحال‌حاضر ایرباس ۲۰میلیون‌دلاری را ۱۵ درصد گران‌تر می‌خریم. احمد خرم گفت: درحال‌حاضر قیمت یک ایرباس ۲۲۰نفره نو، چیزی حدود ۵۸ تا ۶۰ میلیون دلار است و قیمت مدل ۲۰۰۶ همین هواپیما برای ایرلاین‌ها ۱۵ تا ۱۲ میلیون دلار تمام می‌شود. وی با اشاره به پورسانت خرید هواپیما به واسطه‌ها گفت: معمولا ایرلاین‌ها در شرایط تحریم مجبور به پرداخت پورسانت‌هایی به شرکت‌های واسط هستند. اگر قیمت یک هواپیمای کارکرده چیزی حدود ۲۰میلیون دلار باشد، ۱۵ درصد آن را باید تحت عنوان پورسانت به شرکت و کشور واسط بپردازند.

علی ربیعی با وعده رشد اقتصادی ۵ درصدی تا پایان سال اعلام کرد:

هر دقیقه ۵ نفر جویای شغل می‌شوند

شرق: وزیر کار از زمان روی‌کارآمدن با ارائه آمارهای متنوع سعی در تصویرکردن سونامی بیکاری در کشور دارد. حال علی ربیعی، در تازه‌ترین اظهارات خود اعلام کرد: در هر دقیقه، پنج نفر متقاضی ورود به بازار کار می‌شوند، هرچند که به گفته کارشناسان، جامعه آماری کشور آن‌قدر قوی نیست که چنین آمار دقیقی ارائه شود. با این تفاسیر به نظر می‌رسد مشکلاتی که بر سر ایجاد اشتغال در کشور وجود دارد به‌سادگی قابل‌حل نیست، چراکه ایجاد هر میزان شغل، برطرف‌کننده نیازهای روزافزون در این حوزه نخواهد بود. علی ربیعی همچنین در سخنان اخیر خود با بیان اینکه اولین حرکت دولت مهار تورم بود، اظهار کرد: تورم ۲۵درصدی سال ۹۲ اکنون به ۱۵ درصد رسیده است. دولت متعهد شده بود این رقم را تا پایان سال ۹۳ به ۱۵درصد برساند که به تعهد خود عمل کرد. به گزارش مهر، وزیر کار با بیان اینکه تورم در پایان سال ۹۴ به ۱۲درصد خواهد رسید، افزود: رشد اقتصادی کشور در سال گذشته سه درصد بود و ما این رقم را امسال به پنج درصد خواهیم رساند. ربیعی با اشاره به اینکه هر دقیقه پنج نفر جویای کار می‌شوند و این نشان از برنامه‌ریزی‌های غلط اقتصادی در گذشته دارد، ادامه داد: اقتصاد ما ضعیف شده و پول فروش نفت کفاف هزینه‌ها را نمی‌کند. ربیعی همچنین یادآور شد دولت برای تأمین مسکن دهک‌های پایین جامعه تلاش دوچندانی دارد و مصمم است به این آرزوی به‌حق مردم جامه عمل بپوشاند. سه کارشناس حوزه کار در گفت‌وگو با «شرق» وضعیت بیکاری در کشور را موردبررسی قرار دادند.

اعلام تعداد متقاضیان کار غیرفنی است

حمید حاج‌اسماعیلی، کارشناس بازار کار

این اظهارات وزیر کار که در هر یک دقیقه پنج نفر جویای شغل هستند، بسیار غیرفنی است. مگر ورود افراد به بازار کار کرنومتر دارد؟ در اینکه جویندگان شغل در کشور زیاد هستند، تردیدی نداریم. سه گروه در بازار کار ایران به‌شدت جویای شغل هستند، گروه اول جوانانی هستند که در گروه سنی ۱۵ تا ۲۹ سال قرار دارند که طبق آمار مرکز آمار، نرخ بیکاری در این گروه سنی بالای ۲۵ سال است. گروه دوم فارغ‌التحصیلان هستند که تعداد این فارغ‌التحصیلان به‌شدت بالا رفته و این افراد به دلایل سنی و شرایط کاری نیازمند کار هستند. گروه سوم هم زنان هستند. باوجود آنکه در گذشته دیدگاه‌های سنتی موجب شده بود زنان، خانه‌دار باشند اما در چندین سال گذشته زنان هم‌پای مردان کار می‌کنند و اتفاقا در برخی حوزه‌ها نسبت به مردان دارای توانایی بیشتری هستند. در این گروه هم نرخ بیکاری ۵۰ درصد است. حالا با همه این اوصاف دولت هیچ برنامه‌ای برای این گروه‌های جویای شغل ارائه نکرده است. متأسفانه باید گفت دولت در حوزه وزارت کار به‌شدت ضعیف عمل کرده است و هیچ برنامه و اقدام عملی برای اشتغال ندارد. نکته مهم دیگری که وجود دارد این است که دولت نه‌تنها نتوانسته شغل ایجاد کند بلکه حتی نتوانسته همین شرایط موجود اشتغالی را هم حفظ کند. از ابتدای شروع به کار دولت یازدهم تاکنون بیش از ۳۰۰ هزار شغل را از دست داده‌ایم. حداقل در دولت گذشته دو تا سه برنامه در حوزه کار و اشتغال مطرح شد. درست است که این برنامه‌ها به‌درستی اجرائی نشد و موجب انحراف سرمایه‌ها شد اما باز هم سیاست بنگاه‌های زودبازده و مشاغل خانگی، دو برنامه جدی بود که در دنیا به اثبات رسیده است. دولت باید این نکته را بداند که بدون برنامه، شغل ایجاد نمی‌شود.

ایجاد اشتغال در گرو اقتصاد تولیدمحور

علی خدایی، مشاور کانون عالی شوراهای اسلامی کار

بحران بیکاری در کشور کاملا مشهود است، اما برای حل این بحران به اذعان کارشناسان نیازمند رشد اقتصادی بالای پنج درصد هستیم که لازمه این رشد نیز اصلاح زیرساخت‌های اقتصادی است که به‌سرعت اتفاق نخواهد افتاد. هرچند مسئولان به رفع تحریم‌های اقتصادی امید زیادی دارند، اما در این صورت نیز باز مشکلات عمده کشور پابرجا خواهد بود، زیرا هنوز اقتصاد ایران در زمینه بانکداری و بسیاری موارد دیگر دچار معضل است و به بخش‌های مولد توجهی نمی‌شود.

ازآنجاکه توجه به تولید تنها منجر به ایجاد اشتغال خواهد شد و اراده‌ای برای بهبود وضعیت تولید در میان مسئولان دیده نمی‌شود، چندان نمی‌توانند به آینده اشتغال کشور امید داشت. متأسفانه اقتصاد دولت یازدهم با دولت گذشته سنجیده می‌شود که اتفاق مثبتی نیست. هرچند وضعیت اقتصادی کشور در زمان حاضر از دوران تصدی‌گری محمود احمدی‌نژاد بسیاربهتر است، اما نباید با چنین قیاسی مشکلات اقتصادی را نادیده گرفت و ریشه‌های مدیریتی آن را برطرف نکرد. بنابراین باید در انتظار عملکرد صحیح دولت در این حوزه باشیم، امری که به نظر نمی‌رسد به‌زودی در کشور میسر شود، چراکه چنین اراده‌ای در میان مسئولان دولتی دیده نمی‌شود.

سرمایه کافی برای تولید شغل نداریم

علیرضا حیدری، کارشناس رفاه و امور اجتماعی

اگر بانک اطلاعاتی ما آن‌قدر قوی است که وزیر کار می‌تواند تعداد جویندگان کار را به دقیقه اعلام کند، بر وزیر کار درود می‌فرستیم و خدا را شاکر خواهیم بود. اما واقعا متأسفم که دولت هیچ برنامه‌ای برای حوزه اشتغال ندارد و حالا فقط آمار بیکاران را دقیقه‌ای اعلام می‌کند. متأسفانه ما سرمایه کافی برای تولید شغل نداریم و امکانات موجود ما هم برای بازار اشتغال فعلی کافی نیست.

ما مرتبا با ریزش نیروی کار مواجه هستیم و سیاست‌های ناظر بر فعالیت‌های تولیدی هم نتوانسته است در حوزه اشتغال مؤثر واقع شود و قوانین ناظر بر حمایت از تولید نیز کارایی ندارد. در این دو سال هیچ نشانه‌ای از بهبود وضعیت اشتغال در کشور ندیدیم و نیازمند تغییرات بنیادین اقتصادی هستیم تا اقتصاد به سمتی برود که تولید، معنا پیدا کند. وقتی که سیاست‌گذار اقتصادی و پولی با ترس و لرز نرخ سود تسهیلات را کاهش می‌دهد و از این مسئله واهمه دارد که سیاست‌ها آن‌قدر مخدوش عمل کند که پول از بانک‌ها به سمت مؤسسات پولی هدایت شود، معلوم است که وضع ما بهتر از این نخواهد شد.

ما با یک اقتصاد رانتی شدید مواجهیم که ابزارهای کنترلی این بازار در اختیار کسانی است که به‌نوعی از حوزه سیاست‌گذاری خارج‌اند. نرخ سود مؤسسات پولی که کنترل و نظارتی روی آنها نیست، فاجعه بزرگی است که اجازه نمی‌دهد سرمایه‌ها به سمت تولید حرکت کنند و سرمایه‌ها را به جاهایی غیر از تولید شیفت می‌دهند. در اقتصاد ایران هیچ‌گونه شفافیتی وجود ندارد تاجایی‌که حتی نمی‌توان مسیر جابه‌جایی پول را در این کشور مدیریت کرد. تازمانی که سیاست‌گذار به‌دنبال سرنخ داستان‌ها نرود و اقتصاد را از رانت‌های بی‌رویه و غیرشرعی و غیرقانونی خلاص نکند، اشتغال و سرمایه‌گذاری هم اتفاق نخواهد افتاد. همه مصیبت‌هایی که هم‌اکنون گرفتار آن هستیم از دولت قبل داریم، دولت احمدی‌نژاد تا توانست کلنگ‌زنی کرد. حالا هم طرح‌هایی که آن دولت فقط کلنگ آن را زد، روی دست دولت روحانی باقی مانده که حتی برای اتمام آن پول هم ندارد.

درواقع گردش مالی دولت به‌سختی انجام می‌شود و این دولت بدون آسیب به بدنه اقتصاد، ثبات در بازارها را پذیرفته است. دولت روحانی در دو سال گذشته فقط در پی اهم و فی‌الاهم طرح‌ها و کلنگ‌زنی‌های دولت احمدی‌نژاد بوده و به همین دلیل تا این لحظه خسارت کلنگ‌زنی‌های دولت احمدی‌نژاد را داده است.

سیف، رئیس کل بانک مرکزی خبر داد

مقابله با فساد با معرفی بدهکاران عمده بانکی به مراجع قضایی

میزان: رئیس کل بانک مرکزی گفت: اقتصاد پس از هشت فصل نزول مستمر تولید ناخالص داخلی، از رکود عمیق خارج شد. ولی‌الله سیف در همایش ملی حسابداری ایران با عنوان نقش حسابداری در اقتصاد مقاومتی که در دانشکده مدیریت دانشگاه تهران برگزار شد افزود: مواردی همچون تمرکز بار سنگین تأمین مالی اقتصاد بر بانک‌ها، رکود بازارها، به‌ویژه بازار املاک و مستغلات که چرخش نقدینگی در بانک‌ها را با مشکل مواجه کرده، فعالیت مؤسسات اعتباری غیرمجاز در بازار پول، پایین‌بودن حجم سرمایه بانک‌ها، بدهی انباشته دولت و شرکت‌های دولتی به بانک‌ها، ازجمله مشکلات موجود در بازار پول است. وی گفت: در زمینه کاهش فساد در نظام بانکی نیز اقداماتی همچون ایجاد بانک جامع اطلاعات مشتریان و صدور مجوز فعالیت شرکت سنجش اعتبار، تمهیدات لازم جهت پیشگیری از اعطای خدمات بانکی به افراد بدحساب و دارای چک برگشتی، رصدکردن مطالبات معوق و غیرجاری بانک‌ها و استخراج و معرفی بدهکاران عمده بانکی به مراجع قضایی و تلاش در جهت ایجاد بستر اطلاعاتی جهت رصدکردن جزئی‌ترین تحرکات مالی در سطح شعب و استان‌ها، صورت گرفته است. بانک مرکزی به‌عنوان مقام ناظر و حافظ منافع سپرده‌گذاران در نظام بانکی نسبت به میزان ریسک و مخاطره‌ای که بانک‌ها برعهده می‌گیرند، شفافیت و افشای اطلاعات و سلامت مالی بانک‌ها همواره حساسیت داشته و سعی کرده با بهره‌گیری از توان کارشناسی داخل بانک و سازمان‌های تخصصی خارج از بانک، به ایفای نقش در این خصوص بپردازد. با ظرفیت مناسبی که در حوزه تخصصی حسابداری ایران؛ به‌ویژه جامعه حسابداران رسمی وجود دارد، شاهد تعامل بیشتر میان آنها و سایر حوزه‌های اقتصادی و نهادهای مالی خواهیم بود تا گره‌ای از مسائل پیچیده و دشوار امروز اقتصاد کشور باز شده و دستاوردهای آن در قالب شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی و ارزی، به تحقق اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی منجر شود.

ادامه از صفحه اول

هستم چون می‌فروشم

تولید انزجار برای به‌هم‌ریختن اذهان جامعه و درگیرکردن پوچ و بیهوده‌اش، برای ارتزاق از بازار، که همان صدای پای پوپولیسم در نشریات ما است. همان پوپولیسمی که در دوران احمدی‌نژاد منتقدش بودیم و به‌نیابت از نخبگان، جامعه را از ابتلا به آن برحذر می‌داشتیم اما گاه این تولیدِ انزجار صورتی آزادی‌خواهانه و روشنفکرانه هم پیدا می‌کند و از قضا با نظرات و عوالم جامعه هم سازگار و همسو می‌شود. روزگار دوم‌خرداد را به‌یاد بیاورید که روزنامه‌های اصلاحات چنان در دمیدنِ کوس رسوایی از یکدیگر سبقت می‌گرفتند که باورکردنی نبود. آن روزها من در روزنامه «خرداد»، دبیر گروه ادب‌وهنر بودم. هنوز نمی‌دانم چرا اکبر گنجی مقالاتش را قبل از چاپ می‌داد تا بخوانم. مقاله که تمام می‌شد، همیشه جملاتی تکراری بین ما ردوبدل می‌شد. می‌گفتم، «واقعا می‌خواهید این را چاپ کنید؟» می‌گفت، «اشکال تو این است که هاشمی‌چی هستی!» روزنامه «خرداد» و «نشاط» هرچه خواستند به هاشمی گفتند. هاشمی هم خم به ابرو نیاورد. او بهتر از دیگران، هم‌کیشان خود را می‌شناخت. می‌دانست این جدل‌ها چندان مبنایی ندارد. مسئله فقط بازار است، همین. بگذریم از اینکه بعدها بسیاری از همین روزنامه‌نگاران نه‌تنها به خبط‌شان اعتراف کردند، که طرفدار پروپاقرص هاشمی هم شدند.

بازار هاشمی که کساد شد، برخی از همین روزنامه‌ها و روزنامه‌نگاران به جان نواندیشان دینی یا روشنفکران دینی افتادند و از شریعتی تا سروش و اصلاح‌طلبانی چون میردامادی را بی‌رحمانه نقد کردند، چون بازار داشت. دیگر مهم نبود که خاستگاه و هویت خودشان را از کجا وام گرفته بودند. سرمایه که این چیزها سرش نمی‌شود. امروز چپ‌ها بازار دارند، و در این میان از دیگران بداقبال‌تر و از سویی خوش‌اقبال‌ترند. بداقبال‌ترند، چون هرگز در قدرت نبودند تا همین مخالفان، ستایش‌شان کنند. و خوش‌اقبال‌تر، که از این حملات مضمونِ نمک‌خوردن و نمک‌دان شکستن بیرون نمی‌آید تا آزارشان بدهد. از قرار معلوم یکی از همین بد/خوش‌اقبال‌ها، بیژن جزنی است که چهل‌سال بعد از تیربارانش، به‌اقتضای بازار، «اعدام» شده است. و این نه تحلیل خاصِ یک جریان فکری، که دستکاری واقعیت مستند گذشته است. واقعیت آن است که جزنی در سال ۴۷ بازداشت و به پانزده سال زندان محکوم شد. در فروردین ۵۴ هم که او را به قتل رساندند، دستگاه تبلیغات پهلوی ادعا کرد که در حین فرار آنها را کشته است. بعد از انقلاب هم دادگاه انقلاب به ماجرای جزنی و آن شش تن رسیدگی کرد و معلوم شد که حکومت پهلوی آنها را با برنامه‌ریزی به قتل رسانده است. و خلاصه اینکه جزنی و یارانش در هیچ دادگاهی به «اعدام» محکوم نشدند.

کسب‌وکار این همکاران فعلا، سوژه انزجارساختن است. اینک مسئله این است که سوژه انزجار چه اثرات مخربی در مطبوعات و جامعه داشته است. کلنجار رفتن با رویدادهای تاریخی از ساده‌ترین شیوه‌های تولید سوژه انزجار است. به بیان دیگر، می‌توان جای تقویم و تاریخ را عوض کرد و به طرح تحلیل‌های عجیب‌وغریب در سطح فضای رسانه‌ها پرداخت. یعنی جای «سیاست» را با «تاریخ» عوض کرد و به‌جای پرداختن به مسائل روز سیاسی - که همواره دغدغه ژورنالیسم بوده است- تاریخ را دستکاری یا تحریف کرد. فرض اصلی غالب این مطالب، تزریق این باور است که ما زندگان از آنها که مرده‌اند به‌مراتب عاقل‌تر هستیم. روشن‌تر آنکه به مخاطب باج می‌دهیم و چنین القا می‌کنیم که بلاهت مفهومی است مربوط به گذشته و در آدمِ امروز هیچ رد و اثری از بلاهت نیست. حال اینکهَ چنین رویکردی مغلطه‌ای بیش نیست. مطابق با این مغلطه، نفسِ معاصربودن خودبه‌خود معادل است با مدرن بودن. لئو اشتراوس در کتاب «فلسفه سیاسی چیست» که فرهنگ رجایی آن را ترجمه کرده است، تأکید می‌کند که رویکردهای سیاسی ابطال‌پذیر نیستند، بلکه در بستر تاریخ یکدیگر را نقض یا تحکیم می‌کنند. علاوه‌بر این، باید گفت که بلاهت از بلایای دائمی نوع بشر است. هر بنی‌بشری در هر دورانی با بلاهت‌های خاص خود دست‌وپنجه نرم می‌کند و درواقع، هیچ‌گاه نمی‌توان ادعا کرد که به صرف اکنونی‌بودن همواره عاقل‌تر از گذشتگان هستیم. اما در فرایند تولید و بازتولید سوژه انزجار، پیشاپیش به مخاطب اطمینان می‌دهیم که عاقل‌تر است. در کلاف سردرگم محیط پیرامون و حوادثِ واقعه و جاری سکوت می‌کنیم یا با کلیشه‌ای‌ترین شکل ممکن تحلیل‌های خبرگزاری‌ها و آژانس‌های خبری بزرگ را با اندکی تغییر ارائه می‌دهیم. بنابراین چاره‌ای نمی‌ماند جز اینکه به بهانه مناسبتی، بساطی فراهم آوریم و در مقام روزنامه‌نگار، تحلیل‌گر و روشنفکر از گذشته انتقام بگیریم. ایراد دیگر این رویکرد، ناتوانی از تعقیب و فهم جامعه است. تاریخ همواره بزنگاه‌های خود را خلق می‌کند. سیاست مملو از ائتلاف‌ها و انشعاب‌های نابهنگام است. نمونه اعلایش دوم خرداد بود که از قضا امروز سالگرد آن است. فراموش نکنیم که طرفین رقیب در آن انتخابات، شوکه و شگفت‌زده بودند و هیچ‌کدام چنین نتیجه‌ای را انتظار نداشتند.

برتولت برشت نمایشنامه‌ای دارد به اسم «کله‌گردها و کله‌تیزها» که در آن به خوبی نشان می‌دهد چطور عده‌ای از دون‌پایگان با ایجاد تمایز بی‌ربط و جعلی «کله‌گردها» و «کله‌تیزها» در رابطه بین مردم اخلال می‌کنند. و البته اخلال آنها حامل هیچ اتفاق خلاقانه و بدیعی نیست. آنها به ایجاد چنین تمایزی رو می‌آورند تا فقط جایگاه خود را حفظ کنند. در فضای مطبوعات و رسانه‌های ما هم هرازچندی تمایزاتی شبیه به کله‌گردها و کله‌تیزها سر بر می‌کند. دلیل اصلی این رویکرد، همان‌طور که اشاره شد، اقتضای بازار و افزایش چند ده یا چند صد نسخه‌ای نشریه‌مان است. تحلیل‌های مناسبتی مطبوعاتِ دورانِ رکود تورمی را نمی‌شود خیلی جدی گرفت. این حرف با آنکه تناقض‌آمیز به نظر می‌رسد، به گفتنش می‌ارزد. وجه نامطبوعِ پرده آخر بحران رسانه‌ها در وضعیت موجود، دستکاری و جعل تاریخ است. ظاهرا احمدی‌نژاد بیش از آنچه می‌پنداریم بر روحیه ما اثر گذاشته است. شاهد این مدعا هم اینکه مفاهیم نوظهور را بر گذشته حقنه می‌کنیم و به نتایج شعبده‌واری می‌رسیم.

در یکی از قسمت‌های سریال «سوپرانوها» که به مراسم و جشن سالگرد کشف آمریکا اختصاص دارد، پدر خانواده که اصالتا ایتالیایی است از اینکه کشور زادگاهش در این اتفاق میمون نقش مهمی داشته است، باد به غبغب می‌اندازد و پزش را به این و آن می‌دهد. در نقطه مقابل، پسر او بر این باور است که اگر کریستف کلمب در این دوران می‌زیست به‌دلیل اقدام به شکنجه، قتل، قاچاق، برده‌داری و چند جرم دیگر مورد تعقیب اف.بی.آی قرار می‌گرفت. پدر که سواد چندانی ندارد، در برابر پسرش کم می‌آورد و به مدرسه پسرش می‌رود و با معلم تاریخ دعوا راه می‌اندازد. طنز ماجرا هم در این برخورد نهفته است. واقعیت این است که در دوران کریستف کلمب، چیزی به اسم اف.بی.آی وجود نداشته و همه آن اتفاقات هم در برابر کشف قاره آمریکا چیزی جز عوارض زیستن در دورانی خاص نیست.

به همین قیاس، مصدق نمی‌توانست پوپولیست به معنای کنونی آن باشد، زیرا به‌سادگی در دهه بیست و سی قرن جاری چیزی به اسم پوپولیسم وجود نداشته است. حال بگذریم از اینکه کاربست پوپولیسم در علوم انسانی ربط چندانی به‌اصطلاحِ رایج در مطبوعات یک دهه اخیر ما ندارد. در رسانه‌های ما پوپولیسم معادل عوام‌فریبی است و بیشتر نوعی لقب گزنده و انتقادی به‌شمار می‌رود. پوپولیسم تعبیری ارزشی نیست و این‌قدر سایه‌دار و طعنه‌آمیز به حساب نمی‌آید.

چطور می‌توان برای نخست‌وزیر کشوری که با قحطی، اشغال و بیماری‌های واگیردار دست‌به‌گریبان است و بخش عظیمی از اتباع آن سواد خواندن‌ونوشتن ندارند و روستانشین‌اند، اصطلاح پوپولیست را به کار برد.

با ادغام «تاریخ در تقویم» و دستکاری رویدادهای گذشته می‌توان چند صباحی بخشی از مخاطبان را به هیجان آورد و بازار را تا حدی حفظ کرد. ولی در میان‌مدت، اعتمادِ تتمه مخاطبان مطبوعات به باد می‌رود. دیری نمی‌گذرد که همین مخاطبان به هیجان‌آمده فعلی، ما اصحاب رسانه را به جنگ زرگری متهم می‌کنند و بی‌اعتنایی و انفعالی فراگیر تروخشک‌مان را با هم می‌سوزاند.

بازار

ناسازگاری دلارها

• **شرق:** دیروز دو دلار (آزاد و بانکی) با یکدیگر سر ناسازگاری داشتند؛ هرچه دلار بانکی به‌سمت نزول تمایل نشان می‌دهد، اما دلار آزاد، به‌سمت رشد قیمت گام برمی‌دارد. مصطفی قدرتی، معامله‌گر ارز و سکه، در گفت‌وگو با «شرق» از این ناسازگاری خبر می‌دهد: اول صبح روز پنجشنبه، دلار بانکی با نرخی حدود سه‌هزارو ۳۰۵ تومان معامله شد و آخر وقت بازار، قیمت این ارز تا سه‌هزارو ۲۸۵ تومان پایین آمد. درمقابل، هر دلار آزاد اولین معامله خود را در همین روز، با نرخ سه‌هزارو ۳۰۲ تومان آغاز کرد و آخر وقت تا سه‌هزارو ۳۱۰ تومان افزایش قیمت یافت. یورو و پوند در روز پنجشنبه نسبت‌به روز چهارشنبه، به‌ترتیب دو و ۱۰ تومان رشد قیمت داشتند، درحالی‌که درهم دو تومان افت قیمت را تجربه کرد. دلار بانکی هم نسبت‌به روز چهارشنبه، دو تومان تقویت شد.

ارز	قیمت	تغییر
دلار	۳۲۸۵	⇧
یورو	۳۷۰۷	⇧
پوند	۵۱۵۰	⇧
درهم	۹۰۳	⇩

طلا در مرز هزارو ۲۰۰ دلار

• **شرق:** قیمت اونس طلا بار دیگر کاهش یافت. انتشار گزارشی از شاخص اعتماد مصرف‌کننده در آمریکا باعث شد اونس طلا در بازارهای جهانی تا هزارو ۲۰۲ دلار در روز پنجشنبه پایین بیاید. سکه طرح جدید هم معاملات خود را با ۹۳۸ هزار تومان در روز پنجشنبه آغاز کرد و تا ۹۳۵هزارو ۵۰۰ تومان هم افت کرد، اما بالاخره در لحظه‌های پایانی بازار، خود را بالا کشید و به مبلغ ۹۳۸ هزار تومان معامله شد؛ این نرخ همان نرخی است که بازار روز چهارشنبه با آن بسته شد. مصطفی قدرتی، معامله‌گر ارز و سکه، در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: سکه طرح قدیم هم پس از نوسان‌هایی که داشت، نهایتا بر نرخ ۹۳۵ هزار تومان ایستاد و در مقایسه با روز چهارشنبه، دو هزار تومان افت قیمت داشت. نیم‌سکه هزار تومان و ربع‌سکه هم چهار هزار تومان افت را تجربه کردند، اما سکه گرمی بدون تغییر قیمت، همان ۱۸۰ هزار تومان معامله شد. گرم طلای ۱۸ عیار هم نسبت‌به روز چهارشنبه، کمتر از ۱۰۰ تومان افزایش قیمت داشت که توجه‌برانگیز نبود.

طلا و سکه*	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۳۸۰۰۰	–
طرح قدیم	۹۳۵۰۰۰	⇩
نیم‌سکه	۴۷۴۰۰۰	⇩
ربع سکه	۲۶۲۰۰۰	⇩
گرمی	۱۸۰۰۰۰	⇩
گرم ۱۸ عیار	۹۵۷۱۳	⇩
اونس طلا (دلار)	۱۲۰۲	⇩

رشد زیر یک درصدی شاخص

• **شرق:** بازار سرمایه در هفته پایانی اردیبهشت‌ماه بالاخره از فاز منفی خارج شد و روی رشد، هرچند اندک، را به خود دید و باوجودی‌که حجم، ارزش و دفعات دادوستدها در این هفته منفی بود، شاخص بورس سرانجام پس از پنج هفته مثبت شد و رشد ناچیز ۰.۲۷درصدی را تجربه کرد. براین‌اساس شاخص کل نیز در پایان معاملات هفته منتهی به ۳۱اردیبهشت سرانجام پس از پنج هفته پیاپی کاهشی، مثبت شد و با رشد ۱۷۱.۷واحدی به رقم ۶۳۷۰۳.۱ واحد رسید. همچنین ارزش معاملات نرمال به ۲۳میلیون و ۹۱۹ میلیارد ریال رسید و حجم معاملات نرمال با ۱۰۷۰۱میلیون سهم به‌ترتیب با ۳۷درصد و ۴۷درصد کاهش نسبت به ماه گذشته همراه شدند. این رشد اندک به گفته کارشناسان متأثر از اخبار مثبت پیرامون حمایت بانک‌ها، شفافیت بیشتر در معاملات و نزدیکی به فصل مجامع بوده است. در نتیجه افزایش دامنه نوسان روزانه قیمت سهام، انتشار مستقیم اطلاعیه‌ها توسط شرکت‌ها در کدال و حمایت بورسی پنج بانک بزرگ، رویدادهایی هستند که از روز نخست هفته در بازار سهام رونمایی می‌شوند که باید تأثیر آنها را روی شاخص کل به انتظار نشست.

عنوان شاخص	۲۳ اردیبهشت
کل	۶۳۵۳۱.۴
۳۰ شرکت بزرگ	۲۹۱۲.۵
آزاد شناور	۷۳۰۵۶.۹
شاخص قیمت	۲۷۱۵۸.۷
شاخص کل (هم‌وزن)	۹۹۰۱.۲
شاخص قیمت (هم‌وزن)	۸۹۹۸.۳
۳۰ اردیبهشت	**تغییر**
۶۳۷۰۳.۱	۱۷۱.۷
۲۹۱۹.۱	۶.۶
۷۳۱۵۲.۵	۹۵.۶
۲۶۹۹۲.۲	−۱۶۶.۵
۹۹۲۴.۳	۲۳.۱
۸۹۶۳.۹	−۳۴.۴